

4. Коваленко Г.М. Етнопсихологічний стереотип// Етнопсихологічні стереотипи в середні віки. – М. : Наука, 1990.
5. Кон І. Психологія предрасудка // Психологія національної нетерпимості. – Мінськ : 1998.
6. Лебедева Н. Введення в етнічну і кросс-культурну психологію. – М. : Наука, 1999. – 545 с.
7. Оганджян Р. С. Деякі питання формування етнічних стереотипів в моно-етнічній середі. Психологічний журнал № 4, 1989.
8. Павленко В. М., Тагліл С.О. Етнопсихологія : Навч. посібник. – К. : Сфера, 1999. – 408 с.
9. Павленко В.Н., Тагліл С.А. Фактори етнопсихогенеза. – Харків : Фолио, 1993.
10. Платонов Ю.П., Бороноев А.О., Почебут Л.Г. і др./ Под. ред. Платонова Ю.П. Введення в етнічну психологію. Учебне посібник. – СПб.: Изд-во С.-Пет. Університета, 1995. – 200 с.
11. Потєбня А.А. Язык и народность. О национализме // Мысль и язык. – Харків, 1913. – 185 с.
12. Садохін А.П. Межкультурна комунікація. – М.: Альфа-М, 2006. – 288 с.
13. Солдатова Г.У. Психологія міжетнічної напруженості. – М. : Наука, 1998. – 389 с.
14. Стефаненко Т.Г. Етнопсихологія. Практикум. – М. : Наука, 2006. – 208с.
15. Соціологія: Енциклопедія / Сост. А.А. Грицанов, В.Л. Абушенко, Г.М. Евелькін, Г.Н. Соколова, О.В. Терещенко. – Мн.: Книжний Дом, 2003. – 1312 с. – (Мир енциклопедій Режим доступу [<http://slovari.yandex.ru/dict/sociology>])
16. Соціальна психологія. Словарь / Под. ред. М. Ю. Кондратьєва // Психологічний лексикон. Енциклопедический словарь в шести томах / Ред.-сост. Л.А. Карпенко. Под общ. ред. А.В. Петровского. – М.: ПЕР СЭ, 2006. – 176 с. Режим доступу [<http://slovari.yandex.ru/dict/psychlex4>].
17. Франкл, Д. НЕИЗВЕДАННОЕ Я. Пер. с англ. – М.: Издательская группа «Прогресс», 1998. – 246 с.

УДК 811.111

Ястребянська М.В.
(Чанчюнь, Китай)

ДО ПРОБЛЕМИ НОВОГО ЛІТЕРО-ІЕРОГЛІФІЧНОГО СПОСОБУ АНГЛОМОВНИХ ЗАПОЗИЧЕНЬ У СУЧАСНІЙ КИТАЙСЬКІЙ МОВІ

Актуальність матеріалу, викладеного у статті, обумовлена недостатнім рівнем вивчення нового способу освоєння англійськомовних літеро-ієрогліфічних запозичень у сучасній китайській мові. Детальніше вивчення англійськомовних літеро-ієрогліфічних запозичень

© Ястребянська М.В., 2011

може сприяти розробці нових матеріалів, які допоможуть краще зрозуміти метод їх утворення та уникнути труднощів при засвоєнні нових англійських літеро-ієрогліфічних запозичень. А також сприятимуть їх правильному застосуванню у китайській мові.

Ключові слова: англійська мова, китайська мова, запозичення, літеро(латино)-ієрогліфічний спосіб запозичення.

Актуальность материала, изложенного в статье, обусловлена недостаточным изучением нового метода англоязычных буквенно-иероглифических заимствований в современном китайском языке. Более тщательное изучение буквенно-иероглифических заимствований может способствовать разработке научного материала, который поможет лучше понять процесс создания заимствований, а также избежать трудностей запоминания новых англоязычных буквенно-иероглифических заимствований, а также будет способствовать правильному употреблению англоязычных заимствований в китайском языке.

Ключевые слова: английский язык, китайский язык, заимствования, буквенно(латино)-иероглифический способ заимствования.

The material stated in this article is relevant due to the urgent need of a foreign audience for more careful study of brand new English letter-character type of loanwords in the modern Chinese language. More careful study of letter-character type English loanwords can help to write new teaching material, which will assist in understanding the process of the "creation" of loanwords in general. This study will also help in the correct use of English loanwords in the Chinese language and can help to prevent mistakes, which can appear when changing from the English letter-character method of borrowing into the Chinese language.

Key words: English language, Chinese language, loanwords, letter-character method of borrowing.

Поява нових слів у будь-якій мові пов'язана з політичними, технологічними подіями, економічним прогресом, розвитком культури, розвагами. Молодь є найбільш активним прошарком населення, завдяки їй відбуваються зміни у лексиці кожної мови. У зв'язку з тісною співпрацею двох найпливовіших країн світу, США та КНР, закономірними є зміни у лексиці обох мов. Зміни у мові – результат мовних контактів, одним з яких є такий феномен як запозичення або слова іншомовного походження. За енциклопедією запозичення – це складний і тривалий процес, впродовж якого відбувається запозичення фонетичної структури іноземного слова, в результаті чого слово набуває спільних рис зі словами мови, що запозичує [1:157].

Чому розглядаються саме англійські запозичення у китайській мові? На сьогоднішній день англійською говорить приблизно 1.5 мільярда населення планети (1/4 населення земного шару) [2:123]. За останнє століття англійська мова набула статусу «міжнародної мови», стала найсильнішою, найпливовішою міжнародною мовою [3:19].

Китай нараховує біля 1.6 мільярда населення країни (більше ¼ населення планети), китайська мова являється найбільш розповсюдженою мовою у світі [4:44]. Американський лінгвіст Девід Крістал у своєму докладі зазначив, що мова отримує статус міжнародної, коли розвиває свою специфічну роль, яка визнається у всьому світі. Визнання досягається не лише тоді, коли мова отримує статус офіційної, а коли вивчається іншими народами [5]. Розвиток Китаю, постійний політичний тиск та сучасні

технології спричинили взаємодію цих двох мовних гігантів, що й призвело до значного впливу англійської мови та її міжнародної розповсюдженості на більш консервативну та до певного часу досить „закриту” китайську мову.

Англійська та китайська мови належать до різних мовних груп та різних типів, англійська належить до індоєвропейської мовної сім'ї, західно-германської групи, аналітичного типу, а китайська – до сіно-тібетської мовної сім'ї, є коренеізольною, складового типу. Однак, незважаючи на різну типологію англійської та китайської мов, тисячі слів іншомовного походження потрапили з однієї мови в іншу.

Запозичення порівняно з іншими складовими лексики мають найкращі умови для дослідження. Їх особливість полягає в тому, що вони відображають специфіку кількох мов: мови, з якої запозичені, та мови, що запозичила. Таким чином, чи то за змістом, чи то за формою, запозичення завжди відображають мовно-культурні особливості народу, який запозичує. Американський лінгвіст Леонардо Блумфілд вважав, що запозичення вказують на те, чому саме один народ навчився в іншого. [6:23-24]

З різних способів запозичень, а саме семантичного, фонетичного, фонетично-семантичного, у статті розглядається лише літеро-ієрогліфічний спосіб запозичення, як найсучасніший метод засвоєння слів у китайській мові.

Зацікавленість до літеро-ієрогліфічних запозичень викликана тим, що в ній застосовуються латинські літери, які не притаманні китайській мові, в якій способом написання є ієрогліфічний знак.

Історично англійська мова у своєму лексичному запасі має чисельну кількість запозичених слів. У 1996 році відомий вчений та лінгвіст Р.Л. Траск сказав, що добра половина слів в англійській мові є запозиченими, слова часто запозичувались з латинської, грецької, французької, німецької та інших мов [7:20]. Історичні події передували появі англословних слів у китайській мові, перша цеглина була закладена ще за часів династії Мін (1368-1644). Після опіумної війни (кінець 1942 року), Китай став відкритим не лише для Заходу, а й для лінгвістичних наук, технологій, економіки, політики. Інше, не менш важливе джерело мовних контактів та виникнення запозичень – це релігія. Християнські місіонери з Європи та Сполучених Штатів Америки розпочали розповсюджувати англійську мову. Зі зростанням політичного та економічного розвитку Китаю, починаючи з 2000 року, вплив англійської мови лише збільшувався. Щороку, приблизно 1,500 нових слів з різних мов світу додаються до китайського словника [8:3-5].

Тісні контакти з Америкою стали головною причиною виникнення нового літеро-ієрогліфічного методу запозичень. Розквіт Китаю в цілому, сприяв появі таких своєрідних лексичних одиниць, які вже на сьогоднішній день є загальноживаними та загальноприйнятими у Піднебесній. До того ж, літеро-ієрогліфічні запозичення є нескладними для вивчення та запам'ятовування, адже відповідають сучасним реаліям Китаю, зберігаючи при цьому особливості китайської мови. Літеро-ієрогліфічний спосіб запозичення допомагає китайцям краще оволодіти іноземною мовою, а саме англійською. В свою чергу, літеро-ієрогліфічні запозичення допоможуть іноземцям ефективніше запам'ятовувати китайські слова, що містять знайомі з дитинства латинські букви.

Звичайно можна посперечатися з приводу того чи дійсно літеро-ієрогліфічні лексичні одиниці є запозиченнями. Дехто може стверджувати, що літеро-ієрогліфічні лексичні

одиниці – ніщо інше, як неологізми, що відповідають даному часу і є лише тимчасовими для вживання. Проте ми не погоджуємося з цією думкою. З усією вірогідністю такі слова можна віднести до групи фонетично-семантичних запозичень. На прикладі запозичення 计算机 спробуємо пояснити таке припущення.

Як відомо, фонетично-семантичні запозичення характеризуються наявністю двох, цілком різних компонентів, один з яких є семантично-значеннєвим лексичним елементом, тоді як другий лексичний елемент передає звучання іншомовного слова. Отже, 机 [ji], що означає «механізм», «прилад» є семантично-значеннєвою морфемою, а скорочення PC є запозиченням від відповідного англійського PC (personal computer/ПК)¹¹. У свою чергу, своєрідність та оригінальність літеро-ієрогліфічних запозичень полягає в наявності скорочення, записаного латинськими літерами, які хоча і є фонетичною транслітерацією своїх іноземних відповідників, але все-ж-таки не є повноцінними словами. Тому, ми припускаємо можливість відокремлення цього способу запозичення в окрему групу.

За останні роки також з'являється чимало лексичних інновацій шляхом літеро-(латино)-ієрогліфічних запозичень, які на сьогоднішній день можна вважати найпростішими та найфункціональнішими у використанні. Саме літеро-ієрогліфічні англомовні запозичення з кожним днем набувають все більшого поширення та популярності в Китаї.

Можна зробити висновок, що літеро-ієрогліфічний спосіб запозичення є унікальністю у розвитку мови та буде сприяти лише прогресу та розповсюдженню китайської мови у світі, ще кращому її вивченню іноземцями та сприятиме ще більшому економічному політичному розвитку та впливу Китаю у всьому світі. А оригінальність та неповторність літеро-ієрогліфічного способу є ще одним шляхом поповнення сучасного словникового складу китайської мови. Також літеро-ієрогліфічний спосіб сприятиме більш зрозумілому, доступнішому та простішому сприйняттю культури та менталітету Китаю загалом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Українська мова. Енциклопедія. За ред. О.С.Мельничука. – К., 2000.
2. Fishman, Joshua A., Robert L. Cooper and Andrew W. Conrad. 1977. The Spread of English: the sociology of English as an additional language
3. Crystal, David. 1997. English as a Global Language. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
4. Gao, Mobo C. F. 2000. Mandarin Chinese: an introduction. Oxford
5. David Crystal Twenty-first century English. IATEFL Annual Conference, March 2001. (keynote speaker)
6. Bloomfield Leonard. 1933. Language. New York: Holt, Rinehart and Winston.
7. Trask, R.L. 1996. Historical Linguistics. London: Arnold.

Таблиця 1:

ПРИКЛАДИ

КИТАЙСЬКА МОВА АНГЛІЙСЬКА МОВА УКРАЇНСЬКА МОВА

1. X-扫描	Scanning Сканування

2. MP三	Music player3 Плеєр МП3
3. MP四	Music palyer4 Плеєр МП4
4. ATM机	Automatic Teller Machine Банкомат
5. CD 片(盘)	CD Диск
6. IC 机	Integrated Circuit Card Телефонна картка
7. K房	KTV Розважальна кімната
8. OK啦	OK Добре, гаразд
9. PC 机	Personal computer Комп'ютер
10. SIM卡	Subscriber Identity Module Сімкартка
11. VISA卡	VISA card Банківська кредитна картка
12. WAP手机	Wireless Application Protocol Послуги мобільного
13. 酒bar	Bar Бар
14. ISIC卡	International Student card/ Міжнародна студентська картка
15. 卡拉OK	Karaoke (from Japanese empty orchestra) Карооке походить від японської «порожній оркестр»
16. X-光	X-ray Ренген
17. V- 字领	V shape V- виріз
18. IP-卡	Internet Protocol Телефонна картка для здійснення дзвінків в межах країни
19. DVD-光盘	Digital video disc Цифровий відео диск
20. VCD – 机	Video CD CD відео
21. CT-机	Computer tomography Комп'ютерна томографія
22. IBM-公司	IBM Міжнародна бізнес корпорація
23. BBC-广播	British Broadcasting Corporation Британська корпорація новин
24. APC-药	All-purpose capsule Пігулка від болю
25. GPT- 氨	GPT (Glutamic-Pyruvic Transaminase)
26. MBA- 硕士	Master of Business Administration Спеціаліст з адміністративного управління